

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	17597 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.04.2023 p.

Справа № 0315/AC-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Лопушняк Василь Іванович – головуючий,

Бутко Микола Олександрович,

Василишин Роман Дмитрович,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Пастухов Валерій Іванович,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

Центило Леонід Васильович,

за участі запрощених осіб:

відсутні,

розділяє на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17597
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

Задачи

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньої програми загалом відповідають стратегії розвитку та місії Стратегії розвитку Волинського національного університету імені Лесі Українки на 2020–2024 роки.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заинтересованих сторін

Експертною групою встановлено факти застосування зацікавлених сторін до перегляду та модернізації освітньої програми, однак підтвердження цього процесу відсутні у публічному інформаційному просторі факультету чи випускової кафедри. Наведені у звіті ЕГ відповідні посилання на електронні ресурси, не дають змоги отримати доступ до згаданого змістовного наповнення.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП 2022 року становить 240 кредитів, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Вибіркова складова ОП становить 60 кредитів ЄКТС, що складає 25 % від загального обсягу ОП.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Змістовне наповнення ОП є досить структурованим, однак форма подання структурно-логічної схеми ускладнює процес її змістового аналізу.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію за виключенням зауважень обґрунтованих у звіті ЕГ. Опис слабких сторін у звіті ЕГ, щодо необхідності перенесення ОК з вибіркової складової до нормативної, є необґрунтованим.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Зміст ОП, форми та методи проведення навчальних занять та їх тематика забезпечують набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У межах освітньої програми підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ВНУ імені Лесі Українки оприлюднені на головній сторінці сайту ЗВО та є чіткими і зрозумілими.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються низкою нормативних документів ЗВО, водночас прикладів визнання таких результатів у межах ОП не зафіковано.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання неформальної освіти у ЗВО врегульовані відповідним положенням, однак згадане положення передбачає досить бюрократичний алгоритм визнання таких результатів. У силабусах навчальних дисциплін, що розміщені на сайті ЗВО, наявна інформація щодо потенційних можливостей визнання окремих результатів здобутих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання у межах освітньої програми сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо тих чи інших етапів реалізації навчання у межах освітньої програми.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, водночас наявна мінімальна публікаційна активність студентів. Практично відсутні індивідуальні наукові публікації студентів, що ускладнює аналіз результативності поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, водночас досить низька активність НПП щодо участі у конкурсах наукових проектів, а відповідно й формуванні сучасних наукових досліджень.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за виключенням того, що інтернаціоналізаційна діяльність ННП випускової кафедри не відображає суттєвого зв'язку з предметною областю освітньої програми.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Зальні правила проведення контрольних заходів та інші аспекти пов'язані з цим процесом дійсно унормовані низкою положень ЗВО.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добросовісності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добросовісність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добросовісності

Питання академічної добросовісності у ЗВО унормовані, що підтверджується наявністю певних положень, які регулюють це питання. Однак, як і у більшості українських ЗВО, основний акцент зроблений на запобігання plagiatu, хоча для студентів цього рівня вищої освіти актуальним є усвідомлення недопущення проявів інших аспектів цього питання: нестатутних відносин, списування, фабрикації, фальсифікації тощо. Вказані питання не знайшли відображення у відомостях про самооцінювання ОП та звіті ЕГ.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, достатня для забезпечення належної підготовки фахівців лісової галузі.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, однак залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається не системно, зокрема у інформаційному полі факультету та випускової кафедри відсутнє підтвердження системності цього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, водночас у інформаційному полі факультету та випускової кафедри відсутнє підтвердження системності цього процесу.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, однак професійний розвиток викладачів відбувається в основному за рахунок освітнього стажування у інших ЗВО, водночас наукова складова забезпечення професійного розвитку (участь у спільніх міжнародних наукових проектах) не достатньо розвинена.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Основою для підготовки високоякісних фахівців лісівничого спрямування слугує ефективна матеріально-технічна база. У цьому контексті У ЗВО зроблено значні кроки для розвитку цього напряму організації освітнього процесу. Водночас, у межах випускової кафедри відсутні навчально-наукові лабораторії, що забезпечують набуття фахових компетентностей за такими лісівничим, лісотаксаційним напрямами підготовки фахівців. Також лабораторна база не відображає важливе спрямування лісівничої освіти щодо здоров'я лісів та охорони лісів від пожеж. Наявних у ЗВО лабораторій біотехнології та генетики і селекції рослин недостатньо для охоплення усіх технологічних аспектів підготовки фахівців лісового господарства. Потребує удосконалення (доповнення) також й наявний електронний каталог навчально-методичної літератури. Зокрема, щодо сучасної лісотаксаційної літератури. Висновок експертної групи, що оскільки ОП за критерієм 7 не має слабких сторін, критерій повністю відповідає рівню відповідності "А", є не обґрунтованим. У звіті експертної групи також не відображені підтвердження зразковості та унікальності освітньої програми за цим критерієм. Експертною групою також не враховано наявні недоліки щодо наявної лабораторної бази випускової кафедри.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задоволити їхні потреби та інтереси

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультивативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО цілком забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультивативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із секսуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, водночас на сайті факультету та випускової кафедри відсутнє підтвердження процесу системного моніторингу змісту освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У відомостях про самооцінювання та у звіті експертної групи декларується активна участь студентів у перегляді освітньої програми. Водночас відсутня конкретизація, щодо врахованих чи відхиленіх пропозицій від студентської спільноти, у межах цієї освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У звіті про самооцінювання декларується активна участь стейкхолдерів у перегляді освітньої програми. Однак, окрім наявності посилання на протокол засідання кафедри № 7, реальних фактів підтвердження участі роботодавців у процесі періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості, не достатньо.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На вікі-сторінці кафедри лісового і садово-паркового господарства подана інформація про найбільш успішних випускників освітньої програми.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП «Лісове господарство» ОС «Бакалавр» спеціальності 205 «Лісове господарство» проходить акредитацію вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітній діяльності за цією програмою

Наведені раніше зауваження (до попередніх підкритеріїв) вказують, що впровадження заходів щодо формування культури якості у ЗВО має продовжуватися на усіх рівнях освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заинтересованих сторін

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заинтересованих сторін та суспільства

На сайті факультету недостатньо інформації, яка б ілюструвала реальні процеси у межах освітньої програми (текстові та фото повідомлення щодо навчального процесу, практичної підготовки, результатів засідань різних рад та комісій щодо покращення змісту ОП тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросередності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросередності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

До перегляду й обговорення змістової та концептуальної частини освітньої програми ЗВО варто залучати ширше коло стейкхолдерів. Щорічно до завершення навчального семестру на сайті випускової кафедри висвітлювати пропозиції надіслані стейкхолдерами із зазначенням дати надходження пропозицій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ЗВО варто запропонувати у наступній оновленій освітній програмі структурно-логічну схему, яка б відображала усі логічно-структурні зв'язки у процесі вивчення окремих освітніх компонент. У змістовному наповненні освітньої програми та/або силабусах навчальних вибіркових дисциплін доцільно виокремити пояснення щодо програмних результатів навчання, на посилення яких вони спрямовані.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ЗВО варто конкретизувати до початку наступного навчального року у силабусах навчальних дисциплін питання визнання результатів здобутих у неформальній освіті та дериорократизувати згаданий процес, надавши можливість викладачам окремих дисциплін приймати рішення щодо врахування результатів здобутих у неформальній освіті у межах конкретного освітнього компонента.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ЗВО до початку наступного навчального року у силабусах навчальних дисциплін необхідно чітко визначити вимоги до дотримання академічної добросесності та відповіальність за їх порушення. Також, у продовж навчального семестру, слід актуалізувати інформацію щодо наукових здобутків студентів та НПП, міжнародну діяльність НПП на веб-сторінці випускової кафедри.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

ЗВО варто продовжити та щорічно висвітлювати на публічних ресурсах ЗВО заходи щодо популяризації академічної добросесності на всіх етапах освітнього процесу, щоб всі здобувачі вищої освіти були певні в доцільності дотримання відповідних правил.

Критерій 6. Людські ресурси

ЗВО необхідно активізувати наукову роботу НПП випускової кафедри за лісівничим спрямування, у тому числі й у напрямі інтернаціоналізації наукових досліджень та актуалізувати відповідну інформацію на веб-сторінці випускової кафедри до початку нового навчального року. Активніше залучати НПП до участі у конкурсах наукових проектів, грантів, у наукових конференціях як в Україні, так і за її межами. Залучати до проведення занять діючих фахівців-практиків.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗВО до нового навчального року необхідно направити зусилля на удосконалення навчальної бази випускової кафедри у частині створення спеціалізованих навчальних лабораторій за спрямуваннями вказаними у висновку Галузевої експертної ради та доповнення фонду навчально-методичної літератури.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

На веб-сторінці випускової кафедри варто систематично (щорічно у кінці навчального року) розміщувати інформацію про враховані ініціативи роботодавців та студентів щодо покращення змісту освітньої програми з метою стимулювання їхньої зацікавленості у продовженні моніторингу освітньої програми й надання слушних пропозицій.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На веб-сторінці випускової кафедри необхідно актуалізувати інформацію у всіх вкладках, яка б датувалася поточним роком, та яка б ілюструвала реальні процеси у межах освітньої програми (текстові та фото повідомлення щодо навчального процесу, практичної підготовки, результатів засідань різних рад та комісій щодо покращення змісту ОП тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ